

Stowarzyszenie Miłośników Żubrów

ul. Ciszewskiego 8 pok. 42, 02-786 Warszawa

tel. (022) 593 65 80

www.smz.waw.pl

bison@smz.waw.pl

Warszawa, 29 stycznia 2016 roku

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SMŻ w 2015 ROKU

W listopadzie 2015 roku przypadła 10-ta rocznica powstania Stowarzyszenia Miłośników Żubrów. Od początku swego istnienia SMŻ stara się być kontynuatorem Międzynarodowego Towarzystwa Ochrony Żubra, powołanego w Paryżu w 1924 r. z inicjatywy polskiego przyrodnika Jana Sztolcmana. Członkami Stowarzyszenia są ludzie wielu profesji: naukowcy, leśnicy, lekarze weterynarii, samorządowcy, studenci, przedstawiciele mediów. Ta lista wydłuża się każdego roku. Od początku, prezesem Stowarzyszenia jest prof. dr hab. Wanda Olech-Piasecka.

Jednym z największych sukcesów Stowarzyszenia jest skonsolidowanie środowiska i interesowanie działaniami na rzecz żubrów coraz większej liczby osób – nie tylko specjalistów, ale i tych, których po prostu żubry interesują. Do niewątpliwych osiągnięć Stowarzyszenia należy zorganizowanie trzynastu konferencji naukowych poświęconych szeroko pojętej ochronie żubrów, na które przyjeżdżają specjaliści niemal z całej Europy. Nie mniej istotnym osiągnięciem jest założenie w 2008 r. biura doradczego do spraw ochrony żubrów pod nazwą European Bison Advisory Center, stanowiącego obecnie część szerszego projektu realizowanego w Europie – EBCC (European Bison Conservation Center). Ważnym elementem działalności SMŻ jest edukacja – dzieci, młodzieży, a także dorosłych. Tradycyjnie już, Stowarzyszenie jest obecne w cieszących się co roku dużym powodzeniem imprezach, takich jak majowe Dni SGGW czy Dzień Żubra w Lutowiskach, w Bieszczadach. Stoiska-namioty SMŻ są oblegane przez odwiedzających w różnym wieku, pragnących dowiedzieć się czegoś więcej o naszym pomnikowym zwierzęciu.

Stowarzyszenie prowadzi stronę internetową, wydaje także specjalistyczne wydawnictwa (np. „Hodowla żubrów. Poradnik utrzymania w niewoli”, biuletyn „Żubr i jego ochrona”), przygotowało płyty multimedialne dla dzieci, wykorzystywane podczas spotkań z najmłodszymi.

Stowarzyszenie Miłośników Żubrów angażowało się w realizację sześciu dużych projektów, w tym wieloletnich, finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Członkowie SMŻ

W 2015 roku Stowarzyszenie Miłośników Żubrów pozyskało 11 nowych członków i na koniec 2015 roku liczyło 207 członków, w tym 11 wspierających. Działalność Stowarzyszenia realizowana była zgodnie z celami zapisanymi w Statucie.

Program ochrony zmienności genetycznej

Wzorem lat ubiegłych Stowarzyszenie aktywnie uczestniczyło w realizacji programu ochrony zmienności oraz wymiany zwierząt między ośrodkami, w tym:

- w styczniu do trzech żubrów w Woli Michowej (Bieszczady) dołączył 2,5 roczny byk Pulech przywieziony z zagrody pokazowej w Muczmem. Docelowo grupka tych żubrów ma połączyć się z 50-osobowym stadem wolnożyjących żubrów ;
- na początku grudnia na teren byłego poligonu w Milovicach (Czechy) przyjechały z Kiermus *Powijak IV i Powijak V*, z Niepołomicz Polšana i z Pszczyny Podstolina, Podrawa, Potka i Polesna. Przywiezione żubry są w wieku od 2 do 7 lat;
- w końcu grudnia dojechały do zagrody adaptacyjnej w Żedni (Puszcza Knyszyńska) cztery żubrzyce z Puszczy Białowieskiej. Docelowo planuje się wsiedlenie w tym rejonie 8 osobników, by zapoczątkowały powstanie nowego stada wolnego w tej części Puszczy Knyszyńskiej.

W marcu w Kopnej Górze w Puszczy Knyszyńskiej odbyło się spotkanie robocze w sprawie utworzenia zagrody pokazowej w tym rejonie. Planowana zagroda miałaby powierzchnię ok. 20 ha i docelowo miałaby przyjąć 10 żubrów. Rozpoczęto prace przygotowawcze do ogłoszenia przetargu na projekt obiektu. Ewentualna realizacja przewidziana jest za dwa lata.

Międzynarodowa współpraca z hodowcami

- W dniach 12 - 13 stycznia członkowie Stowarzyszenia Miłośników Żubrów prof. Wanda Olech i dr Zuza Nowak brały udział w spotkaniu na Białorusi. Celem spotkania było podpisanie porozumienia o współpracy naukowo-dydaktycznej między Wydziałem Nauk o Zwierzętach SGGW w Warszawie a Instytutem Genetyki i Cytologii Narodowej Akademii Nauk Białorusi oraz z Państwowym Uniwersytetem Agrarnym w Grodnie. W porozumieniu uwzględniono, oprócz badań nad zwierzętami gospodarskimi, także działania ochronne dotyczące żubrów zapoczątkowane wiele lat temu przez naukowców z Instytutu Zoologii Białoruskiej Akademii Nauk w Mińsku.

- W maju w Damerower Werder w Meklenburgii odbyło się robocze spotkanie 4 niemieckich regionalnych biur EBCC (European Bison Conservation Center) z udziałem zaproszonych z Polski członków SMŻ: Wandy Olech, Zuzy Nowak i Jana Raczyńskiego. Podczas obrad omawiane były szeroko rozumiane sprawy organizacyjne, w tym finansowanie prowadzenia hodowli żubrów, zapewniające zarówno dobry, również pod względem genetycznym, stan populacji, jak i jej dalszy

rozwój. Rozmawiano o metodach pozyskiwania funduszy i przygotowaniu długoterminowych planów dotyczących ochrony gatunku.

- W czerwcu, w wiodącym szwedzkim ośrodku hodowli żubrów w Eriksbergu (południowe wybrzeże Szwecji), w ramach międzynarodowej współpracy w EBCC (European Bison Conservation Center) przyjechali specjaliści z Polski, Danii, Holandii i oczywiście ze Szwecji by wymienić doświadczenia dotyczące przywracaniu żubrów naturze. W Szwecji od dłuższego czasu trwają przygotowania do utworzenia pierwszego stada wolnościowego. Polskę reprezentowali: prof. Wanda Olech i prof. Kajetan Perzanowski.

- W lipcu w Kamieniukach (w białoruskiej części Puszczy Białowieskiej) doszło do spotkania specjalistów przygotowujących wspólny projekt dotyczący lepszej ochrony i poprawy warunków bytowania żubrów oraz ich rozprzestrzeniania w obu krajach. Sprecyzowano cele i założenia projektu oraz określono zadania na najbliższą przyszłość. Ze strony polskiej udział w spotkaniu wzięli m.in. prof. Wanda Olech, prof. Kajetan Perzanowski, mgr Jerzy Dackiewicz - członkowie SMŻ.

- W listopadzie na zaproszenie koordynatora hiszpańskiego oddziału EBCC (European Bison Conservation Center) Fernando Morána, grupa specjalistów z Polski - członkowie SMŻ: prof. Wanda Olech, regionalny konserwator przyrody w Olsztynie Maria Mellin, kierownik Ośrodka Hodowli Żubrów Białowieskiego Parku Narodowego Jerzy Dackiewicz oraz Krzysztof Oniszczyk, naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów w RDLP w Białymstoku odwiedzili hiszpańskie żubry. Wizyta w Hiszpanii rozpoczęła się od spotkania w Ministerstwie Rolnictwa, Żywności i Środowiska w Madrycie, podczas którego rozważano możliwość zmiany formalnego statusu żubrów, traktowanych w tamtejszych przepisach, jako bydło domowe, i ewentualnego wpisania ich na listę zwierząt, których populacje mają być odtwarzane - przed wiekami żubry żyły w tej części Europy. Następnie wizytowano 20-hektarową zagrodę w San Cebrian de Mudá w Górach Kantabryjskich. Do tej zagrody trafiło w 2010 r. pierwszych 7 żubrów z Białowieży i Pszczyny. Kolejno odwiedziono hodowlę w parku narodowym w pobliżu Plasencii, gdzie żubry (z Polski) zamieszkują urozmaicony teren pełen charakterystycznych dla tego obszaru dębów pirenejskich o jadalnych żołędziach. Wreszcie obejrzano stosunkowo niewielką zagrodę obok Museo de la Fauna Salvaje. Wszędzie żubry były zadbane, otoczone właściwą opieką i miały do dyspozycji piękne wolnościowe zagrody - z łąkami, pagórkami, lasami, krzewami i wodą.

Centrum ochrony gatunku (European Bison Conservation Center)

W tym roku podczas spotkania grupy European Bison Conservation Center EBCC, skupiono się głównie na dyskusji na temat dokumentu „THE EBCC RULES” („Zasady funkcjonowania EBCC”). Opracowanie zasad było potrzebne, aby międzynarodowy zespół członków EBCC kierował się jednolitymi wytycznymi podczas podejmowania działań wobec przedstawicieli gatunku żubr oraz aby usprawnić przepływ informacji pomiędzy hodowcami, przedstawicielami regionalnych biur EBCC, naukowcami zajmującymi się badaniem zmienności genetycznej w obrębie gatunku oraz redaktorami Księgi Rodowodowej Żubrów. Członkowie Centrum ustalili pierwszą wersję zasad również w trosce o zachowanie

dostępu do informacji oraz wytyczenia wspólnej polityki wobec działań podejmowanych wobec żubrów przez hodowców niewspółpracujących z Centrum. We wciąż rosnącej grupie hodowców żubrów szerzenie dobrych praktyk oraz spójnej polityki ochrony gatunku wydaje się właściwą ścieżką. Zwłaszcza, gdy osobami zaangażowanymi w opracowywanie najlepszych praktyk ochrony żubra są naukowcy i praktycy, od lat związani z gatunkiem. Oprócz omawiania kwestii dotyczących współpracy w ramach Centrum, podczas spotkania przedstawiciel regionalnego biura w Hiszpanii Fernando Moran przedstawił główne założenia projektu ukierunkowanego na zdobywanie finansowania działalności EBCC z funduszy unijnych. EBCC, jako długofalowy projekt Stowarzyszenia nie posiada stałej dotacji, a jedynie jego członkom udaje się pozyskiwać dotacje celowe, przeznaczone na działalność organizacyjną i logistyczną związaną z zakładaniem nowych stad wolnościowych w Polsce i w innych krajach europejskich.

Sukces hodowlany

W roku sprawozdawczym odnotowaliśmy pojawianie się przychówka:

- w sierpniu w zagrodzie pokazowej Instytutu Ekologii Stosowanej w Sycowicach w woj. lubuskim przyszły na świat dwa żuberki;
- w Zagrodzie Żubrów w Pszczynie przybyła cieliczka.

Edukacja

W ramach działalności edukacyjnej, od kwietnia ruszyły warsztaty w nowym projekcie „O bioróżnorodności dla przyszłości – czyli jak uczyć, że sarna nie jest żoną jelenia”, prowadzonego przez Stowarzyszenie Miłośników Żubrów, wspólnie z Polskim Związkiem Łowieckim. W dniach 18 – 19 kwietnia 2015 miały miejsce w województwie kujawsko-pomorskim we Włocławku; 10 – 11 października w woj. podkarpackim w Rzeszowie; 13 – 14 listopada w woj. małopolskim w Krakowie; 21 – 22 listopada w woj. warmińsko-mazurskim w Olsztynie; 28 – 29 listopada w woj. zachodniopomorskim w Manowie; 3 – 4 grudnia w woj. lubuskim w Gorzowie Wielkopolskim i 12 – 13 grudnia w woj. świętokrzyskim w Kielcach. We wszystkich warsztatach licznie uczestniczyli nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz myśliwi. Wszyscy wyposażeni zostali w materiały edukacyjne (książeczki i płyty multimedialne) specjalnie opracowane na potrzeby projektu. Uczestnicy bardzo wysoko oceniali poziom prezentacji i korzyści odniesione z warsztatów. Dyskusje podczas warsztatów dla osób prowadzących były wyraźnym sygnałem, że tematyka zaproponowana w projekcie jest nie tylko interesująca, ale i bardzo potrzebna, jako pomoc dla nauczycieli w realizacji i uatrakcyjnianiu programu realizowanego w szkołach. Materiały edukacyjne opracowane w ramach projektu służą również osobom, które nie uczestniczyły w warsztatach. Zostały one zamieszczone na stronie internetowej projektu, skąd można je bezpłatnie pobierać.

8-9 sierpnia, Stowarzyszenie Miłośników Żubrów wspólnie z Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa oraz z Lasami Państwowymi uczestniczyło w letniej akcji w Łazienkach

Królewskich w Warszawie pt. „Z lasem w tle”. Podczas dwóch dni można było zapoznać się z ptakami i ssakami charakterystycznymi dla polskiej przyrody zwiedzając wystawę preparatów muzealnych. Natomiast drugi dzień imprezy w całości poświęcony był naszemu największemu ssakowi – żubrowi. Przygotowane atrakcje wymagały od uczestników pewnej aktywności. W oparciu o informacje zdobyte podczas zwiedzania muzealnych wystaw, należało wypełnić kartkę z pytaniami i zadaniami - oczywiście dostosowanymi do wieku osób, które brały udział w zabawie. Dla dzieci przygotowano dodatkowo kolorowanki, quizy i pokazy. Naturalnie były nagrody. Mimo panującego upału imprezę odwiedziło wiele rodzin z dziećmi.

Kwietniowe warsztaty we Włocławku wzbudziły zainteresowanie lokalnych mediów, w tym telewizji CWTW24 z Włocławka. W 20-minutowej rozmowie prof. Wanda Olech mówiła o założeniach projektu oraz o znaczeniu ochrony różnorodności biologicznej. Udzieliła także wywiadu Polskiemu Radiu PIK – Radiu Pomorza i Kujaw z Bydgoszczy.

W wywiadzie dla PAP prof. Wanda Olech wypowiadała się m.in. na temat właściwego gospodarowania stadami żubrów i szukania nowych miejsc bytowania zwierząt.

W dniach 22 i 23 maja Stowarzyszenie Miłośników Żubrów brało udział w dorocznym święcie SGGW, czyli w tzw. Wielkiej Majówce. Ustawione w pobliżu sceny dwa namioty Stowarzyszenia cieszyły się dużym powodzeniem. Odwiedzający stoisko mogli dowiedzieć się o budowie żubrów, ich historii i ochronie gatunku. Można było zobaczyć miniaturkę skrzyni transportowej. Pokazywano w jaki sposób zwierzęta wchodzi i wychodzą ze skrzyń, w których się je przewozi. Wśród dzieci niezmiennym powodzeniem cieszyło się odciskanie tropów zwierząt w masie solnej oraz odgadywanie, jakie zwierzę taki ślad zostawia. Nie mniejsze zainteresowanie budziły także żubrowe kości. Dzieci chętnie sprawdzały jak ciężka jest kość udowa dorosłego żubra, a na przykładzie budowy czaszek dowiadywały się m.in. czym się różnią rogi samicy i samca. Dorośli również byli zaciekawieni opowieściami, niektórzy dzielili się swoimi przygodami i wrażeniami ze spotkań z królem puszczy. Naturalnie zadawano wiele pytań dotyczących żubrów i bizonów. W powszechnej opinii panuje przekonanie, że obecność obu gatunków w bliskości jest korzystna dla żubra a przynajmniej obojętna. Wyjaśnialiśmy dlaczego sprowadzanie bizonów do Polski budzi poważny niepokój specjalistów zaangażowanych w ochronę naszego rodzimego żubra. Uzasadnialiśmy dlaczego kilkudziesięcioletnie wysiłki zmierzające do odtworzenia cennego gatunku jakim jest dla nas żubr, byłyby zaprzepaszczone w razie ucieczki bizona z jego hodowli i skrzyżowania go z żyjącymi w naturze żubrami. Dni SGGW wykorzystano też na promowanie prowadzonego przez SMŻ projektu „O bioróżnorodności dla przyszłości – czyli jak uczyć, że sarna nie jest żoną jelenia”. Często dało się słyszeć pytanie: „a nie jest?”. Dla wielu osób prawdziwym zaskoczeniem był widoczny na plakacie tytuł projektu, bo jednak wiedza o rodzimych gatunkach, nawet popularnych, jest nikła.

8 sierpnia Stowarzyszenie Miłośników Żubrów brało udział w obchodach IX Dnia Żubra w Lutowiskach, w Bieszczadach. Odwiedzający promocyjny namiot-stoisko SMŻ mogli poszerzyć wiedzę o naszym sztandarowym gatunku. W tym roku oferta edukacyjna naszego stoiska była poszerzona o informacje dotyczące odróżnienia pospolitych ptaków krukowatych oraz rozpoznania jelenia, sarny czy daniela i dopasowania do siebie par tych zwierząt.

W roku 2015 przypadała rocznica 150-lecia hodowli żubrów w Pszczynie. Z tej okazji przygotowany był bardzo bogaty kalendarz obchodów tego jubileuszu. Stowarzyszenie Miłośników Żubrów brało w tych obchodach bardzo aktywny udział. Dla trzechsetnego uczestnika IV Biegu Pszczyńskiego, który miał miejsce 7 czerwca, SMŻ ufundowało nagrodę. Była to reprodukcja fotografii żubra wykonana starą techniką olejową stosowaną na początku XIX wieku. Autorem był Janusz Sochacki - członek SMŻ.

20 września - w ramach obchodów 150-lecia hodowli pszczyńskiej - w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie uczestniczyliśmy w otwarciu wystawy fotograficznej „Proszę Państwa, oto żubr”. Na wystawie prezentowano fotogramy przedstawiające żubry w ośrodkach hodowlanych i na wolności w Polsce i w Europie. Autorami zdjęć byli członkowie SMŻ. Większy wybór fotografii znalazł się w albumie - pod tym samym tytułem - wydanym wspólnie przez SMŻ, ŚOB i OHŻ w Jankowicach.

Z okazji obchodów 150-lecia hodowli żubrów pszczyńskich Prezes Stowarzyszenia Miłośników Żubrów prof. Wanda Olech otrzymała z rąk starosty, Pawła Sadzy, Statuetkę Żubra Pszczyńskiego za wspieranie hodowli pszczyńskiej. Wyrazy uznania dla Pani Prezes zawarte były w krótkim zdaniu: „nie byłoby takich żubrów i tego otoczenia wokół żubrów, gdyby nie Pani Profesor”. Nadleśniczy Nadleśnictwa Kobiór, dr inż. Marian Pigan wręczył p. prof. Olech list gratulacyjny za wieloletni wkład i zaangażowanie w hodowlę żubra pszczyńskiego. Poza tym wyróżnieni zostali inni członkowie SMŻ. Mieczysław Hławiczka, Marian Pigan i Zbigniew Ryś odznaczeni zostali najwyższym odznaczeniem leśnym - Kordelasem Leśnika; ponadto Mieczysław Hławiczka odebrał wyróżnienie burmistrza pszczyńskiego za zasługi na rzecz pszczyńskich żubrów - Ławeczkę z Księżną Daisy.

Międzynarodowa konferencja naukowa

Stowarzyszenie zorganizowało, przy współpracy Lasów Państwowych, XIII międzynarodową konferencję naukową "Żubry w Lasach Pszczyńskich - 150 lat hodowli", która odbyła się w stylowej sali Stajni Książęcych Muzeum Zamkowego w Pszczynie w dniach 10 - 11 września. Konferencja zgromadziła 130 uczestników z Polski oraz z Białorusi, Czech, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Norwegii, Rosji, Szwecji i Szwajcarii. Goście z zagranicy stanowili aż 25% wszystkich obecnych na obradach w Pszczynie. W pierwszym dniu odbyły się trzy sesje referatowe: I - dotycząca żubrów w Pszczynie (prowadzenie - prof. dr hab. Kajetan Perzanowski), II - ochrona żubrów *in situ* (prof. dr hab. Małgorzata Krasieńska) oraz III - ochrona *ex situ* (prof. dr

hab. Wanda Olech). Wygłoszono 20 referatów, z których każdy wzbudził duże zainteresowanie, o czym świadczyły dyskusje zarówno na sali, jak i w kuluarach. Drugi dzień obrad tradycyjnie rozpoczęto wizytą u żubrów. Odwiedzono Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Jankowicach, a także Pokazową Zagrodę Żubrów w Pszczynie, gdzie szczególną atrakcją stanowi najstarszy żyjący w Polsce żubr – siedemnastoletni Plawiant. Po sesji terenowej dalszy ciąg konferencji miał miejsce w Stajniach Muzeum, jak w dniu poprzednim. Pierwszej sesji, związanej z ochroną zdrowia żubrów przewodniczył prof. dr hab. Krzysztof Anusz, a drugiej, urozmaiconej tematycznie - prof. dr hab. Ryszard Słomski. Wyświetlono też film dokumentalny z ośrodka Hardenhausen z Niemiec pt. „Wisent Cowboys”. Podczas obu dni konferencyjnych w holu obok sali obrad prezentowanych było 21 posterów, cieszących się stałym zainteresowaniem. Zdaniem uczestników tego corocznego spotkania „żubrologów”, z których wielu przyjeżdża nieprzerwanie od wielu lat, konferencja „Żubry w Lasach Pszczyńskich – 150 lat hodowli” stała na bardzo wysokim poziomie i pozwoliła na bieżącą bezpośrednią wymianę doświadczeń, czego nie zastąpi nawet najbardziej ożywiona korespondencja mailowa.

Wzorem lat ubiegłych podczas konferencji wręczone zostały statuetki Miłośnika Żubra. W tym roku wyróżnieni zostali: Fernando Morán z Hiszpanii, dzięki któremu sprowadzono do tego kraju pierwsze po wiekach nieobecności żubry; dr hab. Wojciech Bielecki z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW, od lat zajmujący się zdrowiem naszych największych ssaków; Ośrodek Hodowli Żubrów i Edukacji Leśnej w Jankowicach oraz Zagroda Żubrów Agencji Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej. Referaty wygłaszane w obu dniach konferencji tłumaczone były symultanicznie przez zespół znakomitych tłumaczy, którym uczestnicy wyrazili słowa uznania za ich trudną pracę.

W materiałach konferencyjnych znalazł się ósmy już zeszyt dwujęzycznego biuletynu „Żubr i jego ochrona” (European Bison Conservations Newsletter) zawierający prace naukowe i referaty wygłoszone podczas konferencji.

Ochrona żubra w Polsce

W minionym roku sprawozdawczym nie brakowało spraw i tematów trudnych. W lutym w Ministerstwie Środowiska odbyło się spotkanie szerokiego grona osób zajmujących się żubrami i ich ochroną – przedstawiciele różnych instytucji, placówek naukowych, organizacji, nadleśnictw – z dr. Piotrem Otawskim, podsekretarzem stanu w Ministerstwie Środowiska, głównym konserwatorem przyrody. Stowarzyszenie Miłośników Żubrów reprezentowali prezes, prof. Wanda Olech, wiceprezes prof. Kajetan Perzanowski oraz prof. Wojciech Bielecki, lekarz weterynarii specjalizujący się w medycznej opiece nad żubrami. Rozmawiano o aktualnej sytuacji żubrów w Polsce zwracając uwagę na niespójny obecnie system zarządzania ich populacją w naszym kraju. Podkreślano, że ten stan rzeczy utrudnia racjonalny rozwój hodowli. Wskazywano na bolączki finansowe, a także na długotrwałość procedur administracyjnych, hamujących podejmowanie w terenie ważnych i pilnych decyzji. Sporo miejsca poświęcono zagadnieniom epizootycznym, a zwłaszcza gruźlicy, która jednak występuje dziś sporadycznie i sytuacja jest starannie monitorowana. Niestety, to długo oczekiwane przez specjalistów spotkanie

w Ministerstwie Środowiska rozczarowało przybyłych. Profesorowi Perzanowskiemu już na wstępie nie udało się przedstawić głównej prezentacji dotyczącej działań i projektów odnośnie żyjących w naszym kraju – i nie tylko – żubrów. Bez tej bazowej prezentacji, systematyzującej różnorodne zagadnienia, dalsze rozmowy przebiegały w sposób chaotyczny i szereg argumentów przedstawianych przez ludzi od lat zajmujących się żubrami, nie spotkał się ze zrozumieniem przedstawicieli resortu. Odniesiono wrażenie, że minister chce dopasować życie do przepisów prawnych, a nie przepisy prawne dopasować do życia. Szkoda, że przedstawiciele administracji (zmieniających się cyklicznie) nie stać na więcej zaufania do fachowców i praktyków, których dotychczasowa praca i bogate doświadczenie (często ponad 30-letnie) w opiece nad żubrami zostało, jak pokazuje życie, uwieńczone sukcesem na skalę światową. Na zakończenie spotkania, na ręce dr. Piotra Otawskiego złożono petycję adresowaną do ministra środowiska Macieja Grabowskiego, zawierającą postulaty dotyczące wprowadzenia jednolitych zasad w zakresie ochrony i gospodarowania populacją żubra w Polsce.

Inna, bardzo bulwersująca sprawa, to kampania medialna na temat hodowli bizonów w Kurozwękach. Sprawa powraca jak bumerang. Tym razem nagłośniona głównie przez program Telewizji Polskiej „Sprawa dla reportera” pani Elżbiety Jaworowicz. Program został nagrany w lipcu, wyemitowany w sierpniu. Dobór gości programu budził sporo zastrzeżeń. Oprócz hodowcy bizonów, przedstawiciela Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, prezes SMŻ, specjalisty ds. hodowli żubrów w Białowieży głos w sprawie zabierali m.in. PP. Małgorzata Gosiewska, Krzysztof Zanussi, Krzysztof Daukszewicz, Paweł Kukiz. Zarówno prowadząca program, p. E. Jaworowicz jak i zaproszeni politycy i artyści nie dopuszczali do żadnych merytorycznych wypowiedzi i przedstawienia obiektywnych faktów popartych dokumentacją. Pani redaktor krytykowała bezdusznych urzędników, wychwalała zasługi dla regionu i kraju rodziny p. Popiela, ale nie podejmowała dyskusji o złożonej kilka lat temu propozycji możliwości zastąpienia bizonów atrakcyjnym bydłem czy żubrami, co pozwoliłoby kontynuować działalność gastronomiczno-turystyczną pałacu w Kurozwękach. Nie podejmowała także dyskusji o zagrożeniu przyrody polskiej obecnością gatunków obcych, mimo istniejących w tej materii regulowań prawnych. Żadne merytoryczne informacje w programie, cieszącym się dużą oglądalnością, nie zostały uwzględnione. Preferowano natomiast sformułowania, że bizon wiąże się z polskością, bo kiedyś produkowano kombajny o tej nazwie (?) oraz że jeśli martwimy się o żubry to założmy im pasy cnoty (!). A ochrona przyrody i regulacyjne akty prawne wg jednego z posłów to wymysł urzędników, a rola urzędników względem społeczeństwa jest wszak służebna i źródłem ich pensji są podatki, więc wara im od tego co kto hoduje: „każdy może hodować to, na co ma ochotę, bizony czy tygrysy, czy ślimaki”.

Administracja

W lipcu Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Michał Kielsznia wydał decyzję, na mocy której Stowarzyszenie Miłośników Żubrów zostało dopuszczone na prawach strony do udziału w postępowaniach administracyjnych dotyczących

wydawania zezwoleń na realizację niektórych czynności zakazanych w stosunku do żubra (*Bison bonasus*).

Fundraising

Jednym z ważnych zadań Stowarzyszenia jest pozyskiwanie funduszy na ochronę żubra. W tym roku uzyskaliśmy dotacje od:

Banku PEKAO S.A.,

Nadleśnictwa Borki ,

Polskiego Związku Łowieckiego.

Cały czas wspiera nas Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Serdecznie dziękujemy wszystkim sponsorom

oraz aktywnie działającym członkom Stowarzyszenia!

Zarząd SMŻ